XX. évfolyam. (Kiscell) 1918. szeptember 19. 38 szám.

Kemenesvidék

KÖZGAZDASAGI FÜGGETLEN HETILAP.

(„KISCZELL és VIDÉKE") Megjelenik minden vasárnap. („KISCZELL és VIDÉKE")

Egyes szám ára — . 20 .

Felelős szerkesztő: Kass Gyula

Czímünk: Kemenesvidék Kiscell (Vas vm.) Szigmond István

A szent egység.

Az a hódoló felvonulás, amelyet a magyar törvényhatóságok szeptember másodikán Budapesten rendeztek, hatalmas ünnepe volt a magyar birodalomnak. Mint ahogy a koronázási dombra össze volt hordva 1867 junius 8-án minden magyar vármegye hatáskörétől egy marokkal hamuk, úgy hordta össze most minden magyar törvényhatóság a maga szeretetét egy nagy hatalmas conlus, amelyről az ország minisztereinek nemzetközi hatalmas kisbeszéde világga az ország, a birodalom szeretetét öreg királya iránt.

De ennek a hódolatnak, amelyet az ország szeptember 2-án a királynak bemutatott, és amelyet az ország küldöttsége szeretettel a király szeretetteljes örömmel és megelégedéssel vett át, nemcsak az a jelentősége, hogy ez [illegible] junkat átfűtő szeretetet tettük, — hogy úgy mondjuk — közhirré. Ez utóvégre intim, belső ügy lett volna, amelyre nem kellene az egész világ figyelmét ráirányítani.

A hódoló felvonulás, és a felvonulás alkalmából elhangzott beszédek azonban nemcsak a szeretetet dokumentálják, ha nem bennünk megnyilvánult valami, ami mar bizonyára nagyon közelről érinti azokat, akik ránk nézve ma igen nagy jelentőséggel bírnak, ellenségeinket. Ez pedig nem más, mint az a szent egység, amely ezt az egész magyar birodalmat összetartja, és amely összefűzi az ország népeit és királyát. Még soha olyan tökéletesen nem nyilvánult meg a magyar korona eszméje, amely szerint a magyar korona részei teljes egyenjogusággal, a király és a nemzet, mint most e háboru alatt.

Teljes egyértelmuség, teljes megértés, elfogulatlanság és szeretet uralkodik a magyar korona részei között és ez a teljes, szent egység, képesíti hazánkat arra, hogy olyan erőmegfeszítést produkáljon, annyira fel tudja fokozni teljesitményeit, ahogy ezt a most folyó rettenetes küzdelemben látjuk.

Sokszoros fontossága volt ennek a dokumentációnak és demonstrációnak épen nálunk és a mi részünkről, hiszen tudjuk, hogy a háboru elején azt várták az entente hatalmas urai, hogy [illegible] nemzet fel fog lázadni, kiöt nálunk a forradalom. És hogy ebben a reményükben csalatkoztak, most a háboru második évének kezdetén ismét kezdték terjeszteni, hogy Magyarország kifáradt és beleunt a háboruba, és meg külön magyar-orosz és magyar-olasz béke halva született terveit is komolyan kommentálták lapjaikban.

Erre kellett válaszolni ezzel a hatalmas tüntetéssel, amely a szent egység legeklatánsabb, legpregnánsab kifejezése lett. Egységesen, mint Nagy Sándor falanxa áll a magyar nemzetek királya és hadserege mellett és ez az egység a külső oldalon annál nagyobb fájdalmakat kelt, mert ott már valóban mutatkoznak a széthúzás jelei.

Nincs gabona forgalom.

A gabonaforgalom, daczára a Hadi-termény [illegible] és bizományosai minden erőfeszítésének, nem tud a rendes kerekvágásba terelődni. Nem pedig azért, mert a gazdák, akiket elkapatott a tulmagasan megállapitott kezdő maximális ár, a most érvényben levő árakon nem hajlandók terményeiket a H. T.-nek felajánlani. Nem lehet ellenőrizni, hogy honnan származott az a vak hir, [illegible] tudja elterjeszteni, de a tény az, hogy a gazdáink körében széltében, — hosszában beszélik ezt és ez az oka annak, hogy nemcsak kisebb termelők, de nagyobb urodalmak sem hajlandók gabonájukat eladni. Megtörténik tehát az a furcsaság, hogy amikor igen jó termésünk van, az ország őrlési való gabonával való ellátása szinte leküzdhetetlen akadályokba ütközik.

Megszoktuk ugyan, hogy nálunk az agráriusoknak, akik külön társadalmat képviselnek és magukat nagybüszkén gazdák-társadalmának nevezik, nálunk

---

Szép az levél, drága levél . . .

Levelet visz, rózsaszinű,
A tábori posta.
Benne remeg egy kis lánynak
Szerelmetes csókja . . .
Minden sorát ezerszer is
Megcsókolta ajka,
Úgy küldte el egy tüzérnek,
A szivéből — a szivének
Az Isonzó-partra.

Megy a posta . . . De egyszerre
Ég a föld összerendül . . .
Gránát eső zuhog ala
A csillagos égből . . .
Magyar tüzér szive verét
Az Isonzó iszza.
. . . Rózsaszinű csókos levél,
Drága levél, szegény levél,
Vissza . . . vissza . . . vissza !

Lampért Géza.

Ejek éjjelén.

[illegible] a föld. Siket sötétség
Sötétség az erdő fái között,
[illegible] e lebben, levél se mozdul.
— az idő, im, lassan éjfélre fordul —
[illegible] az szivekben a gond, a kétség.
Lábujhegyen bolyong a szikla ormán
[illegible] kulva, futva, mint az árnyak,
mint a megijedtnő halálszárnyak;
[illegible] a fénye egész az égig
[illegible] kenkövés bás terjed el a nyomán.
Kerelyi-vijjogás hangzik a legben,
bevezetéseként dus lakomának,
utolsó hangja a halálszámtanak
szivdöbbentoen hangzik itt lenn a mélyben.

Vig a lakoma. Izes a falat,
keselyik kedves eledele :
fiatal, gyenge emberi hus . . .
S az asztal mindennap tele . . .
Hiszen a halál dusan szrat !
Sebesülő hősök fájó testébe
[illegible]adul csapednak eles karmok . . .
[illegible]vegsóhajat a szikiaormok
[illegible]lenen verik vissza az ejbe.

S halkan gurul a test a mélybe . . .
Azután csönd lesz. Félelmes, bántó.
[illegible]ll-ott hangzik csak vad vijjogás,
[illegible]dus akkordjaként dus lakomának.

Félek . . . A lelkem fáj, sajog,
szivem oly ijedten dobog
[illegible] remegve megyek a nagy éjszakának.

[illegible]

Az utolsó nóta.

Szegény bolondos kis hakaháplárom te !

Ott ismerkedtünk meg valahol messze a galiczai harcztéren, hómpokon át együtt fáztunk, szenvedtünk, koplaltunk, nélkülöztünk s magosztottuk az éjjeinek minden bujét, minden apró örömét. Te te mosolyt itt fekszel mellettem halálsápadtan, [illegible] és pedig elmerülő szivvel veszem elő a jegyzetkönyvemet, hogy néhány szót feljegyezzek rólad. Ki tudja lesz-e elég időm megirni a te necrologodat s vajjon eljutunk-e azok a sorok éda, a hova szántam ; [illegible] tudja, a következő óra nem szólít-e el engem is az élők közül ? ! . . .

Tegnap-ang még bolondos jókedvvel énekeltél a lőszerekben, magad volltál a megtestesült vidámság, a gondtalan bohomia. Olyan bolondos jókedvvel daloltál, mintha a te egész szelid lelked benne rezgett volna abban a mélabus nótában, amely most engem sokáig fog kisérteni. Ki hitte volna, hogy ez lesz a te hattyudalod !

Olyan nehéz lesz elfelejteni ezt az utolsó estét. Ott feküdtünk a friссen kaszált, illatos lóherén a hallgatag tekintettel bámultuk a csillagos égboltot, csak a gondolataink kalandoztak messze, nagyon messze. Talán a harczéren legelőször rezgett egy csöppnyi fájdalom a hangodban, amikor megszólaltál :

— Öregem, tudod e mit szeretnék most ?

— Ugyan mit ?

— Csak egy negyedórára, csak tizpercre othon lenni. Tudod, olyan praktikus lenne, ha most egy pillanatra féleje hajolhatnék annak a babaarcu kis leánynak, mikor fehér [illegible] kiver egy-egy gyöngyutamot a [illegible] úgy szeretnem fordítani neki a hátát . . .

— Nem vagy te becsipve Pali ?

— Nem. fiam, igazan nem. Az Isten tudja miért nem olyan lehetetlen kivánságaim vannak. Úgy [illegible] ám egy meg[illegible] a Hárfáslány édesben.

[illegible] a h[illegible]

minden szabad, de ami most történik a gabona visszatartása tekintetében, az talán mégis túlmegy azon a határon, a melyet a legmesszebb menő jóakarattal is tűrnünk lehet.

A hogyan a dolgok ma állanak, nem marad más hátra, mint a gabonát rekvirálni, még pedig a lehető legsürgősebben és minden kímélet nélkül. Az egész ország lakossága érdekében sürgős intézkedésre van itt szükség!

Valószínű, hogy a vázolt baj indította a mértékadó tényezőket arra, hogy Romániából való gabona, — liszt — es termény behozatalra nagyobb súlyt fektessenek. A behozatalt racionálisan szervezni óhajtják, azért annak egyöntetű kultiválásával a H. T.-t fogják megbízni, amelyet az eredményesebb munka érdekében Romániában főkokat és kirendelt ségeket fog felállítani. Az előkészítés munkálatai most folynak.

Gondolatok a harctéren.

Ha most ugy hirtelen, minden átmenet nélkül máról-holnapra békét kötnenek a hadviselő felek: azt hiszem egy pillanatra bámulattal vegyes megdöbbenés futná át a katonák ezer próbára kitett idegeit. (A hadsereg kötelékén kívül állók érzelmeiről nem beszélhetek, mert azt jelenleg nem ismerem.) Nem a meglepetésszerű öröm, hanem a nem várt gyors eredmény positivuma váltaná ki ezeket a vegyes érzelmeket a katonák lelkéből. Mert szinte lehetetlennek tetszik most előttünk, hogy a béke már embrió korát éli s talán mire a lomb lehull, vége is lesz az egész hadjáratnak. Hihetetlennek látszik, de hát ennél már sokkal nagyobb absurdomok is megvalósultak.

Bármilyen nagy arányokat öltsön is a háboru, a vér- és pénzáldozat, minden veszteségünk dacára is győztesen fogunk kikerülni ebből a világháboruból. Még pedig kettős erkölcsi diadalral. Először az egész világ — meg leggyűlöltebb ellenségeink is — bámulattal fogja elismerni, hogy a lerendíts magyar dicsőség nem volt meghalva, hanem csak a kedvező pillanatot várta, amikor megmutathatja a saját igazi énjét. És ez a lenézett, kigunyolt, megnyirbált magyar dicsőség előjött a legelső hívó szóra és egyet kért! Akik valamikor gunyos mosollyal néztek el a fejünk felett és akik most a lábaink alatt hevernek, azok a megmondhatói, hogy halott volt-e a magyar erény, a magyar dicsőség, vágy csak aludt? . . .

Azt hiszem, tíz esztendő vallásos erkölcsi nevelését elvégezte az egyesztendős háboru. Legalább kileneven szazalékkal növekedni fog azok száma, akik bizony nagyon laza köteléket tartottak fenn az egyházzal szemben. Olyan embereket láttam itt a harctéren buzgón imádkozni, akik azelőtt csak kívülről ismerték a templomot. Erős a hitem, hogy ez a vallásos érzés átplántálódik majd a jövő be is.

Kézenfekvő s már most megállapítható, hogy a háboru után növekedni fog a házasságkötések száma. Azok az emberek, akik csak néhány hetet töltöttek is künn a fronton, a legnagyobb mértékben tudják értékelni a családi tűzhely melegét bizalmas intimitását. És lényegesen csökkenni fog az ugynevezett „rossz házasságok" száma, hiszen annyira megtanultuk itt a harctéren szeretni az életet, hogy sokkal ideálisabb alapokra fogjuk fektetni jövendő életünket, semhogy azt nagyobb emóciók, lelki viharok és családi tragédiák eljátszására rendeszük be.

Megelégszünk majd az élet nyujtotta apróbb örömökkel, igényeinket a mini mumra fogjuk leszállítani s ha sorsszapás sok érnek bennünket, erős lélekkel fogjuk elviselni, hiszen eléggé megtanultunk panasztalanul tűrni és szenvedni.

H. J.

— **A felmentési folyamodványok bélyegmentesek.** A katonai felmentési kérvényeket és mellékleteket, amelyeket a folyamodó nem bélyegzett fel, eddig meg leleteztek. Most a pénzügyminiszter meghagyta, hogy a beadványok és segédiratok leletezése mellőztessék, illetve hogy bélyeghiány miatt netán mar felvett leletek alapján a királyi adóhivatalok bélyegilletékeket ne irjanak elő, s ily beadványok bélyeghiánya miatt leletnek nincs helye.

Nincsen jobb szájápoloszer

Ára: nagy üveg 2.— k, kis üveg 1.20 k.

kordoknak; még egyszer a szemébe nézni annak a kis lénynek a egy pillanatra elfelejteni az élet minden buját, minden keserüségét. Csak egy pillanatra szeretnék még boldog lenni, azután, nem bánom, jöhet a halál . . .

. . . Szegény bolondos kis bakakáplárom te, milyen hamar teljesült az utolsó kivánságod! Még az ajkadon lebegett menyasszonyod neve mikor egy becsapó gránát örökre elnémította a te dalos szádat. És most itt fekszel mellettem holtan, lesárt szemekkel, elnémult ajakkal, tejfehér arcodon piros vérrózsákkal. Bohó gyerek te, aki annyi hittel és bizalommal szállottál az igas ügyért hareba, ki lesz már most az én kenyeres pajtásom? Kivel fogok én egész nap évődni s ki fog majd nekem takarodó után meséket mondani a lövészárokban? Szegény fiu te, de sokszor elmondtad nekem, mikor ugy esténkint dideregve összebujtunk a takaróalatt:

— Öregem, szép halott lesz ám mibelőlünk. Két vitéz kaplár mikor berukkol a Nagy ármadiához. Te, egypár karton municiót viczünk ám vetünk, mert én ott is hadakozni akarok a muszka ellen . . .

Szegény fiu, te egyedül rukkolsz be a legfelsőbb Hadurhoz.

. . . Öreg jó bajtársam, te bolondos kis bakakáplár, oda temetlek az alá a szomorúfűz alá, amelynek a törzsébe annyi szeretettel vésted a menyasszonyod nevét. Talán a szomorúfűz sóhajló lombjai elsuttogják neked a Harangzúgás dicsőítő melódiáit a talán majd megérzi e

desült szived, amikor a fiuk éléneklik sirod felett kedvenc nótádat:

„Kis kicsi kis szoba,
Hej, tábo hogy is lenne"! . . .

Galicia, szeptember hó.

Szász Jenő

Apró kepek a lövészárokból.

(Ki végzett gimnáziumot?) Nem ritka eset, hogy napjában kétszer-háromszor van sorakozó a századnál. Most a vasutasokat irják össze, majd a tavirászokat, később azok következnek, akik a háboru kezdete óta a fronton vannak. Befejeztetvén a dolog, már már oszolni kezd a század, mikor a tiszti szakács „Halt!"-ot kiált és megkérdezi:

— Gyerekek, ki végzett gimnáziumot?

— Ki is, én is!

— Nahát az gyüjjön ide és segitsen krumplit pucolni! . . .

(Csillagkalauz idején) Gratulálok most az [illegible]. Egyre más-más hallanak a csillagok, [illegible] napján persze olyan galléroczra is, amelyek bizony alig illetik meg. A minap elélépésemnél érdekesen jelentkezett egy öreg szakaszvezető. Valaki köszöntötte vele az ujságot:

— Hallottad, K. őrvezető lett.

Pokoli flegmával dörmögi az öreg a bajusza alatt, szinte önmagának:

— Ugy látszik, az Uristen [illegible]

(Az elveszett esztendő.) Van köztünk egy igazi boham, kedvence a századnak, aki nagyon sokat közülünk felültetett tréfáival. A minap este 9 óra tájban nagy szomorúan állit be az egyik szakaszba.

— Na, gyerekek, ilyesmi sem történt meg velem

— Mi az, mi az?

— Elvesztettem a legkedvesebb emlékemet. Ha segítenétek oly szivesek és segitenétek megkeresni . . .

Persze, hogy segitünk. Mar hogyne segitenénk! Nossza felkerekedik az egész szakasz, meggyujtják a lámpát s tüvé teszik azért a kedves emlékért a fél erdőt, de sehol semmi nyoma. A legszorgosabb munka kösepette eltelik a hadnagynak.

Hát maguk mit keresnek?

A fiu fesztes stellungba vágja magát:

— Hadnagy urnak alázan jelentem, elvesztettem katonásknál egy esztendőt, azt keressük, de nem találjuk sehol. Kérem vigye, nem bánom, legyen azé aki megtalálta! . . .

(Zárjel közt megjegyzem, hogy a lövő tanfolyam társaság ezuttal megpokrócolta az atyafit.)

HIREK

— **Kitüntetés.** Hertelendy Béla cs. és kir. huszárkapitány, Hertelendy Gyula magyargencsi földbirtokos fia, az északi harctéren legutóbb bravuros vitézséggel elfoglalt csapatával egy falut. Vitézi tettéért az uralkodó a hadiékitményes érdemkeresztel tüntette ki.

— **Megyegyülés.** Vasvármegye törvényhatósági bizottsága, holnap, hétfőn, Szombathelyen közgyülést tart.

— **Képviselőválasztás.** A szentgotthárdi választókerületben szerdán volt a képviselőválasztás. A néppárti jelölt visszalépett, így egyhangulag báró Rossner Ervint választották meg képviselőnek.

— **Jegyzői tanfolyam megnyitása.** Sándor János belügyminiszter leirata érkezett meg a napokban Vasvármegye alispánjához a szombathelyi jegyzői tanfolyam megnyitására vonatkozólag. A tanfolyam megnyitása már a mult évben is kétséges volt, amennyiben a kitört háboru folytán a jegyzői tanfolyamokra jelentkezők száma országszerte a felére szállott le. Tavaly a belügyminiszter ugy oldotta meg a kérdést hogy csak néhány olyan városban engedte meg a tanfolyam megnyitását, ahol közigazgatási tanfolyamok szoktak lenni. E néhány város sorában azonban ott volt Szombathely is. Az idén tartani lehetett attól, hogy a szombathelyi jegyzői tanfolyam is szünetelni fog. A belügyminiszter leirata a kétséget most eloszlatta, a szombathelyi jegyzői tánfolyam ez évben is megnyilik. A belügyminiszter a vármegye alispánjához intézett leiratában elrendelte, hogy a szombathelyi községi közigazgatási tanfolyamon az előadások szept. 20 án megkezdődjenek. A tanfolyamra jelentkezők szept. 25-ig vehetők fel. A tanfolyammal kapcsolatos internátus, minthogy annak helyiségei hadi kórházi célokra engedtettek át, a miniszter rendelete szerint. ebben a tanévben sem fog megnyilni s ennek következtében az internátusi alapitványi helyek nem kerülnek betöltésre. Ehelyett a belügyminiszter 28 jegyző gyakornoknak, kizárólag lakásra és élelmezésre forditandó, tanulmányi segélyt adományozott és pedig havonként 50—60 koronát.

— **Jelentkezés orosz fogságból.** Rónczes György vonyarcvashegyi illetőségü 20-ás honvéd még a mult évi augusztus első napjaiban ment G[illegible] a mindjárt a háboru első napjaiban nyoma veszett. Érte aggódó felesége már elsiratta, gyászmisét is mondatott érte s a napokban, jóval egy év után, levél érkezett tőle Wladivosztok mellől, Oroszországnak a Csendes óceán partján levő egyik fogolytelepéről, ahonnét régi kelettel tudatja, hogy a háboru elején orosz fogságba kerult s már több isben irt, de semmi feleletet nem kapott hazulról. A levelek természetesen nem érkeztek meg.

— **A soproni kereskedelmi és iparkamara** szept. 21-án tartja meg rendes közgyülését a kamarai székház gyülésteremben. A közgyülés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki előterjesztések. 2. Miniszteri leirat az elnök választás eredményének megerősitése tárgyában, 3. A kamara kereskedelmi alelnökének megválasztása. 4. Az Országos Ipartanácsban kiküldendő tag megválasztása. 5 A törvényhatósági ipartanácsok tagjainak megválasztása. 6. Jelentés a kamara 1914 évi zárószámadásának miniszteri jóváhagyásáról. — A kamara 1916 évi költségvetése. 7. A szakiskolai ösztöndijak megállapitása. 8. Jelölés az állami munkásjutalmi dijakra 9. A felsőmagyarországi községek segélyző mozgalmában való részvétel. 10, A háboru következtében inséges viszonyok közé jutott kereskedők és iparosok segélyezése.

— **Gubacsgyüjtés az iskolákban.** Bőriparunk a külföldi cserszövegek behozatalának megszüntetése következtében kizárólag a hazai cserző anyagokra és ezek között nagy mértékben a gubacsra van utalva. Tekintettel a bőriparnak a hadsereg harcászsága szempontjából való jelentőségére, továbbá arra, hogy a rendkivüli viszonyok következtében nem áll mindenütt kellő számu munkaerő rendelkezésre, a vallás és közoktatásügyi miniszter a vármegyei iskolák és középfokú tanintézetek tanuló ifjuságához felhivást intézett hogy az ifjuság ott, ahol szükség van rá, a gubacs gyüjtésében a gyüjtésre jogositott személyzet létesitendő megállapodás alapján közreműködjék.

— **Polgári iskolai hirek** Polgári iskolánkban a beirások a szabályszerü időben folytak le. Beiratkozott az I. osztályba 32 a II ik osztályba 47, a III ik osztályba 48, tehát összesen 127 tanuló. A Veni Sancte szept. 5 én volt, szept. 6-án kezdődött [illegible] a tanitás a nyolcadik szavartalanul folyik. A szervezett tanári állásra Farkas Blanka okl. polg. isk. tanárnő választatott meg.

— **Orosz és szerb foglyok elfogása.** Balogh János, a kemenesspálfai 2 [illegible] őrnagy pályaőre Nagy Sándor kukoricájában gyanus alakokat látott mozogni. Utánuk ment és látta, hogy két orosz és egy szerb hadifogoly bujkál ott. Balogh felszólitotta őket, hogy kövessék a mind a hármat bekisérte a jánoshási csendőrségre.

— **Halálos szerencsétlenség.** Halálos szerencsétlenség történt Csidómlik határában, a horkogödörben. Csütörtökön délután Kovács József fuvaros bányászta a homokot. Munka közben a part leszakadt és Kovácsra szakadt. A nagy teher eltörte a nyakcsigolyáját [illegible] kinusták a föld alól, már halott volt.

— **Végzmarhaelegyvásárok a háboru alatt** Érdekes jelentést tett közzé a budapesti kereskedelmi és iparkamara a szarvasmarha állomány fokozatos csökkenéséről. Kiindulva abból, hogy 3 millió katona naponként 4 tized kgr húst kap, ami 1 2 millió kgr., azaz 12 000 mm. átlag egy marhát 2·4 mm.-ra becsülvén, arra az eredményre jut, hogy a monarchia hadserege naponként átlagosan 1000 darab szarvasmarhát használ fel. A déli német haderő ellátásához és konzervké szitéséhez naponta a kamara szerint szükséges 1000 darab szarvasmarha, ami összesen naponta 6000 drb. szarvasmarha felhasználását jelenti. Ez 9 hónap alatt 1,620.000 darabot tesz ki. Ehhez hozzá számitva a lakosság által elfogyasztott havi 250.000 darab marhát, megállapitása, hogy a monarchia a kilenc háboru hónap alatt 8,870.000 drb szarvasmarhát fogyasztott el kerek számban. Az elmult esztendőben ezen számitás szerint 5,190 900 drb.-t fogyasztottunk el. Ezzel szemben a monarchia szarvasmarha állománya 17 millió drb, a szaporodást pedig 10 százalékra becsülve. kerek 19 millióval rendelkezik szemben jelenleg körülbelül [illegible] jelenleg körülbelül [illegible] van.

— **Hadifoglyoknak iparimunkára való alkalmazása.** A honvedelmi miniszter a törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett, melyben a hadifoglyok. kiadása körülirjárás szabályozása tárgyában 1915 junius 11-én 7598/eln. szám alatt kiadatott rendeletének ki egészitéseképen a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg a következőket rendeli el: 1. Hadifoglyok ipari munkára kizárólag a politikai hatóságok kifejezett hozzájárulásával nem pedig meghallgatásával adhatók ki. A politikai hatóságok pedig kötelezetnek arra hogy a hozzájárulást csak abban az esetben adják meg, ha: 2 a kérelmező vállalat a helyi hatóság és azonkivül a budapesti állami munkásközvetitő intézet bizonyitványával igazolja, hogy a munkás szükséges számu munkást megszerezni. 3. A vállalat a munkás-betegségélyző bizonyitványával igazolja, hogy munkáslétszáma a kérelmezett hadifoglyokat betudva, nem haladja meg a békeidőben általa foglalkoztatott munkáslétszámot. E kikötés alól csak a kereskedelemügyi miniszter adhat felmentést. 4. A kérelmező vállalat kötelezteti arra, hogy hadifoglyok alkalmazásának ezzel ide je alatt munkást elbocsátania a azok helyét bármilyen formában csökkentenie nem szabad és az összes munkásoknak a jelenlegi viszonyoknak megfelelő béreket fog fizetni és tulórákat megfelelően fog dijazni. Amennyiben e feltételeknek meg nem felel, aminek egyoldalu megállapitása a kereskedelmi miniszteriumnak, illetőleg szakközegének tartatik fenn, vagy ha a munkásviszonyok időközben ugy változnak, hogy a közigazgatási hatóság a hadifoglyok alkalmazását már nem tartja elkerülhetetlenül szükségesnek, a hadifoglyok [illegible]

Nőknek

a legszegényebb konyhában, mint a legfényesebb palotában egyaránt vigyázniok kell az egészségükre, mert a feleség, az anya

nélkülözhetetlen

a [illegible] egyensulyának [illegible]tására. A nők altesti [illegible] szoros összefüggésben van [illegible]ságukkal s feltétlenül fo[illegible]

mindennapi

toilettjük kiegészitő részét képezze a lysoform alkalmazása. A kényesebb testrészek mosásához és öblitéséhez — szóval az intim

toilettehez

használjanak a nők lanyes vizet, melyhez kevés lysoformot öntsenek. Igy tisztitó és fertőtlenitő szert használnak egyszerre. A

LYSOFORM

megóv számtalan fertőző vagy ragályos betegségtől, megszünteti az izzadságot és a nehéz fellépő kellemetlen illatot. Tegyen lysoformmal kisérletet. Üvegje 80 fillér minden gyógyszertárban vagy drogériában. Szolgálhely helyen, hol ily cikkek nincsenek, oda közvetlen is küldünk lysoformot a pénz előleges beküldése esetén.

250 grammos üveg	1 60 K
500 „ „	2 80 „
1000 „ „	4.60 „

Kérje tőlünk az

Egészség és fertőtlenités

cimü könyvet, melyet ingyen és bermentve küldünk.

Dr. Kelcli és Marányi
vegyészeti gyára Budapest

Veszprém város és vidéke legelőkelőbb bevásárlási terrénuma.

10. STREIT SAMUEL Kossuth Lajos-utcai. (Takarék palota)

Tavaszi Costüm kelmék igen nagy választékban a legújabb szinekben kaphatók. Vászon, sifon kanavász, pamlag a legolcsóbb napi árakon.

KUHTZ GYULA

[illegible] és használt [illegible]

[illegible] pura, pizitive, hartmann és cim-[illegible]

Köl[illegible]mények [illegible]vitás és hangolások helyben és [illegible]ken [illegible]eljesítetnek [illegible]

[illegible] Biztosítási [illegible]

veszprémi főügynöksége

elfogad tűz-, jég-, [illegible]rési-, baleset-, szavatosság- [illegible]et és járadék biztosításokat [illegible]tárasság a legrégibb és legjobb magyar biztosító intézet [illegible] biztosítéki tőkéjét s így [illegible] 210 millió korona biztosítéki tőkéjét s így [illegible] tekintetében a legnagyobb biztonságot [illegible]

Irodaelőjáró: Sz[illegible]ca 3. sz.

Képviseli: Sz[illegible] László

Könyveket

bekötésre elfogad s jutányos áron eszközöl:

[illegible] Könyvkötő

[illegible] ecser.

Szabadalmazott és törvényesen védett

velőmag-csávázószer

"ANTISPORA-VITA"

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az Antispora-vita az összes vetőmag fajok de elsősorban az árpa és az árpa ártalmaitól hazánkban állandóan fenyegetett buzá, ak, csávázására a legmegfelelőbb és ily a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kiója 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a szerelőárusitók:

Schwarz és Teuber

nagykereskedők, Nagykanizsa.

Wotan lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas [illegible]

Szemű drótszálai 75% [illegible]

Kapható villanyszerelési üzletekben, villanytelepeken és a MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, [illegible]

Berson

[illegible] a legjobb

[illegible] jelen Evecserben 1915.